

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . \$7.00

GLAS NARODA

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

List slovenskih delavcev v Ameriki.

TELEFON: Chelsea 3-3878

Entered as Second Class Matter September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879

TELEFON: Chelsea 3-3878

NO. 127. — ŠTEV. 127.

NEW YORK, SATURDAY, JUNE 1, 1935. — SOBOTA, 1. JUNIJA 1935

VOLUME XLIII. — LETNIK XLIII.

NRA UPRAVA SE PRIPRAVLJA NA VELIKO BORBO

VAŽNA POSVETOVANJA V WASHINGTONU

Seznam znanih plač in cen. — Še danes je mogoče pričakovati važno izjavo predsednika Roosevelta. — Stališče naroda glede NRA je 2000 proti 3. — Resno razpravljajo o premembi ameriške ustave.

WASHINGTON, D. C., 31. maja. — V glavnem stanu NRA setsavljajo stalno naraščajoč seznam znižanja plač in cen, da bo objavljen v namenu, da si ameriški narod pri svetli luči ogleda, kaj je povzročilo vrhovno sodišče s tem, da je višnjemu orlu zadalo smrtni udarec. Uradniki NRA uprave so imeli v svojem glavnem stanu dolgo konferenco ter so nato odšli v Belo hišo, kjer so se posvetovali s predsednikom Rooseveltom. Pri tem posvetovanju je bila navzoča tudi delavska tajnica Frances Perkins. NRA oblast so zastopali njen ravnatelj Donald R. Richberg, Leon C. Marshall, William P. Whiterow, Sidney Hillman, Philip Murray in Chas. Edison.

Kot se je pozneje izvedelo, konferenca ni prišla do nikake odločitve. Predsednik skuša vsa naziranja spraviti v sklad.

Predsednik Roosevelt bo najbrže še tekom današnjega dne objavil važno izjavo. To je tembolj gotovo, ker je predsednik za danes določil konferenco s časnikiškimi poročevalci.

Ko je Richberg prišel iz Bele hiše, je izgledal dobro razpoložen, toda ni hotel odgovarjati na vprašanje, katera so mu stavili časniki. Omejil se je samo na zatrdilo, da v glavnem uradu sestavljajo imenik podjetnikov, ki so se že odpovedali višnjemu orlu. Ta imenik bo najbrž že jutri objavljen, da si more ameriški narod predočiti sliko o neposrednih posledicah odločitve najvišjega sodišča.

Uradni krogi zagotavljajo, da so parlamentarci prepričani, da je mogoče še v sedanjem zasedanju kongresa staviti in sprejeti predloge, ki bodo v bistvu rešile NRA in se bodo pri vsem tem še ozirale na 90 odstotkov "očitkov" najvišjega sodišča.

Nek visok uradnik, ki pa želi ostati nepoznan, je rekel, da NRA Doughtonova resolucija, ki je že bila vročena poslovnemu odboru poslanske zbornice, ko se je razpočila bomba odločitve najvišjega sodišča, v celoti odgovarja odločitvi devetih zveznih sodnikov. Mnogi kongresniki pa so mnenja, da bi bila tudi Doughtonova predloga kot neustavna zavržena. Vsekako pa bo ta predloga z nekaterimi premembami in dodatki najbrže služila za podlago nove NRA postave.

Eden izmed tajnikov predsednika Roosevelta, Stephen T. Early, je rekel, da je po odločitvi najvišjega sodišča v Belo hišo prišlo 2000 pisem, ki zahtevajo, da ostane višnji orel v obliki, ki bi bila v soglasju z odločitvijo najvišjega sodišča, še dalje v veljavi. Prišla pa so samo tri pisma, ki so za odpravo NRA.

Iz Bele hiše prihaja poročilo, da je general H. S. Johnson, ki je bil prvi NRA ravnatelj, bil eden med mnogimi, katerih mnenja je predsednik poslušal. Posebno važnost pripisujejo dejstvu, da je prišel general Johnson po lastnem nagibu v Belo hišo.

Kongresniki sedaj razpravljajo o predlogu, da bi bila ustava Združenih držav tako premenjena, da bi bile najvišjemu sodišču peruti pristržene. — Toda prememba ustave bi vzela več let, da bi stopila v veljavo.

ŠEST OSEB UBITIH Z AEROPLANOM

Tegucigalpa, Honduras, 30. maja. — Šest oseb, med njimi dva otroka, je bilo ubitih, ko je njihov aeroplan padel v reko Ulua blizu Sante Barbare.

Governor se je potegnil za delavce

VELIKANSKI NALIVI V COLORADO

Gorski potoki blizu Colorado Springs odnesli hiše. — 12 ljudi je bilo ubitih.

Colorado Springs, Colo., 31. maja. — Gorski potoki, katere so povzročili hudi nalivi po Pike's Peak pogorju, so prihrumeli v to letoviško mesto, so zahtevali človeška življenja, povzročili veliko škodo in ločili družine.

V Colorado Springs je bila pretrgana dobava elektrike in plina; promet po železnicah, cestah in ulicah je bil popolnoma ustavljen, ko je voda odnesla mostove in preplavila železniške postaje.

Posebno težko je bil prizadet trg Elbert, ki se nahaja 26 milj severozapadno od Colorado Springs in na katerega je nedanoma pridivila narasla voda Kiowa potoka. Neka telefonistinja, ki je junško vztrajala na svojem mestu, četudi je prišla voda v njen urad, je sporočila, da je na lastne oči videla, kako je voda porušila osem trgovin. 300 prebivalcev trga je zbežalo na griče v okolici.

V Cimono iz Colorado Springs je utonil, ko je na konoju skočil v valove, da bi reševal ljudi. Nek mož in njegova žena sta utonila pred očmi gledalcev, ki jima niso mogli pomagati, ko so ju valovi potegnili s strehe avtomobila, na katerega sta se rešila.

Junška telefonistinja Dot Wetmore v Elbert je sporočila, da se boji za življenje več prebivalcev. "Ne morem si predstavljati", je sporočila po telefonu, "kako morejo ubežati smrti. Voda je že odnesla polovico trga; koliko hiš je izginilo, ne morem povedati. Toda osem trgovskih poslopij se je zrušilo pred mojimi očmi. Ako bo voda še dalje naraščala, bo morali centralo zapustiti".

Po raznih poročilih, se je mnogo ljudi rešilo na strehe svojih hiš in avtomobilov. Najmanj 12 oseb je utonilo.

NORMANDIE BO POSTAVILA REKORD

Na krovu parnika "Normandie", 31. maja. — Po mirnem morju in pod jasnim nebom plove največji parnik sveta "Normandie" proti New Yorku povprečno po 29 vozlov na uro. Predsednik Francoske parobrodne družbe, Marcel Olivier, pravi, da ni namen parnika postaviti nov rekord za naglo vožnjo, temveč bo vpoštevana samo trgovska hitrost. Upa pa, da bo "Normandie" pobila vse dosedanje rekorde. Olivier tudi pravi, da je parnik prekosil vsa pričakovanja.

Poleg delavcev je na krovu 2329 oseb — 551 potnikov prvega razreda, 303 turisti, 122 potnikov tretjega razreda in 1344 mož posadke.

NEMŠKI NAČRT ZA ZRAČNI LOCARNO

Adolf Hitler je objavil svoj načrt za zračni Locarno. — Načrt je bil predložen Angliji, Franciji, Italiji in Belgiji.

London, Anglija, 31. maja. Adolf Hitler je v nedeljo predložil Evropi načrt za zračni Locarno, ki je prvi nemški načrt, po katerem bi bilo mogoče odvrniti nevarnost vojne.

Nemški načrt je bil izročen vsem državam, ki so odpisale locarno pogodbo in te so: Anglija, Francija, Italija in Belgija. Angleškemu zunanjemu uradu je bil načrt izročen v soboto zvečer, vendar pa se je o tem izvedelo šele v nedeljo zjutraj. Podrobnosti nemškega načrta angleška vlada še ni objavila, vendar pa dobro poučeni krogi zatrjujejo, da nemški načrt odgovarja nameram londonske konference v februarju. Po tem sporazumu med Anglijo in Francijo naj bi si države ne samo pomagale v slučaju nepričakovanega napada, kake sovražne države, temveč da bi se tudi sporazumele glede omejitve zračne oborožitve.

Kolikor je bilo mogoče izvedeti, želi Nemčija, da bi bilo vsaki državi dovoljeno imeti največ 1700 vojaških aeroplanov, kolikor jih ima po mnenju Nemčije Francija. Kot pa zatrjujejo pariška poročila, ima Francija v Evropi in severni Afriki samo 1500 aeroplanov in predsednik angleškega vladnega sveta Stanley Baldwin je šele pred kratkim sporočil, da bo Anglija povečala svojo zračno silo do enake višine s Francijo.

Dvomislno pa je, ako bo Francija privolila v kak nemški predlog in bo vztrajala pri prvotnem dogovoru z Anglijo, da mora biti predlog z dne 3. februarja sprejet v celoti, ali pa sploh ne. Drugi deli angleško-francoskega sporazuma vključujejo vzhodno-evropsko zvezo, pogodbo, ki jamči neodvisnost Avstrije in vrnitev Nemčije v Ligo narodov.

Odkar je prejšnji teden Hitler stopil v stik z Anglijo, je angleška vlada po diplomatskih poteh skušala prepričati Francijo, da je njena nova pogodba z Rusijo nadomestilo vzhodno-evropske pogodbe in da naj vsled tega stopi v zapadno zračno pogodbo v okviru locarnske pogodbe, ne da bi zahtevala, da bi bil angleško-francoski načrt v celoti sprejet.

Prihod velikega parnika bo oznanjen v ponedeljek, 3. junija po radio postaji WABC ob 12.45 do 1.15 popoldne po polnočnem času.

GOERING SE JE IZOGNIL MACEDONIJI

Gen. Goering se ni ustavil v Skoplju, temveč je poletel v Mostar. — Jugoslovansko Macedonijo zahteva Bolgarska.

Bograd, Jugoslavija, 31. maja. — Medtem ko sta jugoslovanski notranji minister Velja Popović in nemški poslanik v Beogradu dr. von Heeren na letališču v Skoplju čakala, da pozdravita nemškega zračnega ministra generala Hermannia Wolhelma Goeringa, je Goering iz Sofije po telefonu sporočil, da je spremenil svoj načrt za obisk Jugoslavije. Goering je s svojimi spremljevalci v treh aeroplanih letel nad glavami vladnih zastopnikov ter se je ustavil v Mostarju, 185 milj od Skoplja.

Za to premembo general Goering ni navedel vzroka in nemški poslanik se je s hitrim aeroplanom, katerega mu je posodila jugoslovanska vlada, odpeljal za Goeringom, drugi dostojanstveniki pa so se odčepili v avtomobilih proti Mostarju.

Najbrže se ni hotel ustaviti v Skoplju, kar je bil njegov prvotni načrt, ker ni hotel zaliti svojega kraljevega gosta, kralja Borisa, ker se nahaja Skoplje v onem delu Macedonije, ki je bil po mirovni pogodbi vzlet Bolgarski in izročen Jugoslaviji.

Iz Mostarja se je general Goering z avtomobilom odpeljal v Dubrovnik, kjer bo ostal do torka in bo stanoval v vili, katero mu je dal na razpolago nek bankir. Navidezno se bo mudil v Mostarju, da se koplje v morju, toda v resnici se bodo kmalu pričela važna posvetoovanja, ki bodo končana šele, ko pride Goering okoli 6. junija v Beograd.

General Goering je pripravljen skloniti pogodbo z vsako državo, katero obišče na svojem potovanju in ki bo podpirala Nemčijo z ozirom na podonavsko zvezo.

Sofija, Bolgarska, 31. maja. General H. Wilhelm Goring, ki se je šele ob eni ponoči vrnil v svoj hotel od skrivnostne, 12 ur trajajoče konference s kraljem Borisom, se je opoldne odpeljal z sofijskega letališča. Na letališču so se od njega poslovili kralj Boris, princ Ciril, vojni, naučni in trgovski ministri, nemški poslanik in mnogi Nemci, ki živijo v Sofiji. Navzoča je bila tudi častna straža.

Cenzor je izdal strogo prepoved časopisom, da ne omenjajo Goeringovega odlikovanja in dolge konference s kraljem Borisom. Časopisim je bilo samo dovoljeno omeniti, da je bil Goering pri kralju na kosilu. Ako je prišlo do kakega do-

BOLJŠI SUŽENJ KOT TOVARNIŠKI DELAVEC

Governor Pennsylvanije Earle je obsojal sedanjí sistem. — Črnci so bili saj zavarovani proti depresiji.

RUDARSKA STAVKA V RHODESIJI

Zastavka je 3300 rudarjev v bakrenih rudnikih. — Nad stavkarje bilo poslano vojaštvo. — 6 rudarjev je bilo ubitih.

Bulawayo, Južna Rhodesia, Afrika, 30. maja. — Več sto vojakov je bilo poslanih v bakreno okrožje v Severni Rhodesiji, da varujejo bele ljudi, med katerimi je tudi mnogo Amerikancev, ker so nastali veliki nemiri, ko je zastavkalo 9000 domačinov.

Šest domačinov je bilo ubitih v spopadu med rudarji in policijo pri bakrenih rudnikih Roan Antelope pri Luanshya, kjer je 3000 stavkarjev porušilo kompanijske urade, 300 drugih pa je napadlo elektrarno.

Na kraj nemirov je odšlo vojaštvo in policija in rudarski čuvaji so dobili čelade in puške z nasajenimi bajoneti.

Stavkarji so dobro organizirani in so pričeli nemire, ker njihovi zahtevi po večjih plačah ni bilo ustreženo. Toda njih stavka ni toliko namenjena rudarski družbi, kot angleški vladi, ker je povišala davke.

Nemiri so se pričeli pred dvema dnevi pri Mufulira rudniku in so se pozneje razširili na Nkana rudnik.

Južna in Severna Rhodesia sta angleški koloniji v južni Afriki in se raztezata od reke Zambesi do Tanganyika in do Belgijskega Konga. Pokrajina je večinoma gorata in je bogata na bakreni rudi. V obeh deželah je samo 11,000 belih, ki so po večini Evropejci, domačini, zamorci, pa je okoli 1,400,000.

VELIKANSKA STAVBA V RUSIJI

Moskva, Rusija, 31. maja. — Sovjetska vlada je odobrila načrt za "Palačo sovjetov", ki bo 70 čevljev višja kot najvišja stavba na svetu. Empire State Building, v New Yorku, ter bo najvišje in največje poslopje na svetu. Z zgradbo bodo v kratkem pričeli. Temelj bo stal na skali, ki se nahaja 90 čevljev pod površjem.

govora med kraljem Borisom in Goeringom, o tem javnost ne bo izvedela.

Gettysburg, Pa., 31. maja. — Demokratični in liberalni governor Pennsylvanije George H. Earle je na spominski dan v svojem govoru na svetem bojišču pri Gettysburgu zahteval konec plačilne sužnosti delavskega naroda. Rekel je, da potrebuje Amerika drugega Lincolna — voditelja, ki bo imel pogum plačilno suženjstvo ravno tako radikalno iztrebiti, kakor je Lincoln napravil konec sužnosti.

"Tukaj na tem kraju, na katerem so se hrabri možje borili in umrli, da bi rešili narod preklestva sužnosti, moramo tudi mi zgrabiti bakljo človeške svobode", je zaklical množici, ki se je zbrala na narodnem pokopališču, ki je bilo pokrito z vence in zastavami.

Governor je govoril v amfiteatru blizu mesta, na katerem je predsednik Lincoln pred 70 leti imel svoj nesmrtni govor.

Earle je rekel, da ne vidi nikake razlike med sužnji iz dobe državljanske dobe in med žrtvami današnjega modernega gospodarskega sistema.

"Leta 1861 so živeli milijoni naših ljudi v sužnosti", je nadaljeval governor. "Danes žive med nami plačilni sužnji — sužnji industrijskega sistema. Pot razvoja nas je vrgla na navidezno premagano stališče, četudi izgledajo znanj in znaki drugače. Če pa taka razlika sploh obstoji, potem je bil suženj starega juga mnogo na boljšem. Zavarovan je bil proti največjim družabnim nevarnostim, kajti predstavljaj je dragoceno posest."

"Žrtve našega današnjega gospodarskega sistema ni tako srečna. Ni gotova svoje službe, niti strehe nad svojo glavo. Prav nobena stvar ne varuje družin in otrok. Delavec je prisiljen na delavskem trgu s stotiserimi brezposelnimi tekmovali, če mogoče tudi sam ni brez dela.

"Prisiljen je sprejeti, kar se njegovemu delodajaleu poljubi ponuditi; in to samo dobiva, dokler je zanj delo. Njegovi dohodki so tako majhni, da si ne more položiti na stran rezerve. Ako je brez dela in lačen, tedaj se more zanašati samo na usmiljenje svojih soljudi."

"Današnja koncentracija narodnega bogastva v rokah nekaterih ogroža našo svobodo. Ponašamo se z našo pravico do življenja, svobode in sreče in vendar ima življenje malo smisla, ako mora ljudstvo prosjati za svoj kruh. In 'svoboda' je tragična šala, ako ne izprosa postava našega gospodarstva pahne delavca v sužnost v tovarnah, rudnikih in delavnicah in farmerje oslepari za sadove njihovega dela".

"Glas Naroda"

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Sakser, President

L. Benedik, Treas.

Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 W. 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

On one year in advance	On one year in advance
On one year in advance	On one year in advance
On one year in advance	On one year in advance
On one year in advance	On one year in advance

Subscription Yearly \$6.00

Advertisement on Agreement

"Glas Naroda" lahja vsaki dan izvenem nedelj in praznikov.
Dopisi brez podpisov in osebno se ne priobčujejo. Denar naj se blagoviti
posilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se
nam tudi prejšnje bivališče naznači, da hitreje najdemo naslovnika.

"GLAS NARODA", 216 W. 18th Street, New York, N. Y.
Telephone: CHelsea 3-3574

PRED VELIKIMI BOJI

Ko je bila objavljena razsodba najvišjega zveznega sodišča, ki je zadala smrtni udarec NRA, so začeli delati voditelji raznih strokovnih organizacij načrte, kako naj delavstvo sprejme boljšo razvoje.

Skoro vsi delavski voditelji soglašajo v mnenju, da bodo odgovorili s štrajkom na vsak najmanjši poskus krčenja plač, ki so jih bili delodajalci prisiljeni plačevati po NRA pravilnikih.

Gorman, ki je lani uspešno vodil štrajk tekstilnih delavcev je izjavil: — Prepričan sem, da bo prvi korak tekstilnih baronov skrčenje plač in poslabšanje delavskih pogojev. Proti temu imamo pa orožje, ki smo se ga lani uspešno poslužili.

Slično izjavo je podal John Green, predsednik umije pristaniških delavcev.

Razsodba najvišjega sodišča je zelo poosttrila položaj v premogovnem okrožju.

Pogajanja med delavci in delodajalci so bila prekinjena. Za dan 16. junija je določen štrajk. Na delu bodo le možje pri sesalkah, da preprečijo zalitje rovov.

Štrajk bo obsegal vse premogovno okrožje države Pennsylvanije.

Če ga ne bo mogoče preprečiti — preprečijo ga lahko baroni, ako ugrade delavskim zahtevam — bo prizadeh tudi najmanj šestdeset tisoč železničarjev.

Lastniki pravijo, da ne morejo ugoditi zahtevam, češ, da so postavne določbe glede minimalnih cen odpadle in da se bo pojavila tako umazana konkurenca, da se sploh ne bo izplačalo kopati premoga.

Po zahtevi Johna L. Lewisa, predsednika United Mine Workers, bi štrajk preprečil edinole sprejem Gafreyeve predloge, čije svrha je urediti razmere v industriji premoga.

Toda kongres bi jo moral sprejeti do 16. junija. Če jo bo sprejel, se seveda ne ve.

Stavka v premogovni industriji bi imela usodepolne posledice za vso ostalo industrijo dežele, kajti do 16. junija bi se tovarne nikakor ne mogle preskrbeti z zadostnimi zalogami premoga.

Delavstvo se more zdaj edinole nase zanesti ter složno izvesti gospodarski pritisk, da bo moglo izvajati svoje pravice.

Iz Slovenije.

Vlak je pregazil otroka.

Slovenski listi pogosto poročajo o nesrečah, ki pa se nedoraslim otrokom ne dogajajo vedno zaradi nepazljivosti roditeljev ali prometnih vozil. Mnenje, naj bi bila železnica proga skozi človeška naselja in na ostrih ovinkih ograjena z živo ali umetno ograjo, je bilo izrečeno že velikokrat. Nesrečni dogodek v Križevski vasi pri Metliki ga le še podkrepiljuje.

7. maja popoldne je vlak, ki odpelje iz Ljubljane v Metliko okrog 18. ure povozil nekaj sto metrov daleč od metliške postaje 20-mesečno Justino, hčerko posestnika Cajnarja iz Križevske vasi. Otrok je izpred domače hiše zašel na progo in se igral. Nedaleč od dekleta je delal oče, ki pa zaradi zaposlenosti ni mogel dovolj paziti nanj in tudi ni zaradi močnega nasprotnega vetra mogel slišati šuma prihajajočega vlaka. Šele v zadnjem trenutku je planil proti progi. Bilo je žal prepozno. Vlak je otroka že pregazil. Nobena krivda ne zadene strojevodje, ki otroka zaradi ostrega ovinka na tem mestu ni mogel zapaziti.

Najstarejši kajkavski rokopis — v Mariboru.

Maribor se lahko ponaša z novo doslej neznanom zgodovinsko posebnostjo — najstarejšim kajkavskim rokopisom. — Pred leti je pridobil mariborski profesor dr. Sušnik prekmursko rokopisno pesmarico. Proučevalec Prekmurja prof. Vilko Novak, je ugotovil, da izhaja pesmarica iz začetka 16. stoletja. Stopil je nato v stike s kanonikom Barletom in vseučiliškim profesorjem Fancevom v Zagrebu. Po izjavi slednjega je pesmarica najstarejši kajkavski dokument. Pesmarica je last Zgodovinskega društva ter se nahaja v študijski knjižnici.

Smrtonosen udarec na železice.

58-letni klepar Jakob Pahernik, ki nima stalnega bivališča, se je v Mariboru opil ter se nato pijan zatekel v Zakovce, kjer je naprosil posestnika Štefana Krajčnerja za prenočišče na hlevu. Dejal je, da mu je slabo, ker je med potjo padel ter se pobil na železice. Pahernik je ostal potem na hlevu vso nedeljo. V ponedeljek zjutraj pa ga je našel posestnik že mrtvega. Udarec, ki ga je dobil pri padcu, mu je prizadel smrtonosne poškodbe.

Zopet zanimiv proces.

V kratkem bo Maribor zopet doživel zanimiv sodni proces. Na okrožnem sodišču se bosta morala pred malim kazenskim senatom zagovarjati 26-letni mizarjski pomočnik A. Straus in 32-letna sedaj vdova Angela Gselmana, katerima obširna obtožnica očita, da sta dogovorno spravila s sveta mizarja Konrada Gselmana, moža drugo-obtoženke. — Kakor znano, je Straus, kil je gojil 5 let lju-

bavno razmerje z drugoobtoženko, s katero ima tudi otroka, v noči na 18. marec letos s kolom ubil moža svoje ljubice Konrada Gselmana.

Smrt očeta in dveh hčerk v enem mesecu.

Hud udarec je zadel Setničarjeve v Kresniškem vrhu. Umrla je gospodinja Franciška, stara šele 40 let in zapustila 11 otrok, izmed katerih je najstarejši star komaj 17 let, njamlajši pa le nekaj tednov.

Pred dnevi pa je preminula sestra Setničarjeve, poročena z rudarjem Poglajenom. Žena je upravljala doma svoje malo posestvo, mož pa je zaposlen v oddaljenem srbskem rudniku. Ženi je prišlo nenadno slabo. Poklicani zdravnik je odredil prevoz bolnice v Ljubljansko bolnišnico. Pa je bilo že prepozno. Poglajenka je bila zbolela za vnetjem slepiča in je zaradi zastarane bolezni umrla. Pokojnica ni štela niti trideset let.

Kmalu nato je zbolel oče obeh žen, stari Andr. Ribnikar. Vse prizadevanje, da ga obdrži pri življenju, je bilo zaman. Dejstvo, da je izgubil v kratkem času kar dve hčeri, je moža zelo potrla. Umrl je in pokopali so ga ob grobu hčerke Franciške na kresniškem pokopališču, medtem ko so Poglajenko pokopali v Ljubljani.

Za očetom je prevzela posestvo hčerka Marija, ki pa jo tudi preganja usoda. Te dni je zbolela tudi ona in je morala v Ljubljano. Tako je ostalo posestvo zdaj brez gospodarja.

France Rupar se je sam javil sodišču.

Ves s krušen je vstopil 19. maja po 8. uri v pisarno ljubljanske kaznilnice srednje velik krepak človek, čedno kmečko oblečen. Pred vhomom je nagovoril službujočega paznika: — Povejte mi, prosim, kje je vaša pisarna. Rad bi se dal zapreti.

Paznik se ni obotavljal in je povedal tuja s seboj v kazniško pisarno. Tu je neznanec kratko izpovedal paznikom: — Zaprite me! Jaz sem tisti, ki je brata ustrelil.

— Vaše ime?... Mar France Rupar?

Da... France Rupar. Začeli so ga podrobneje izpraševati, ponudili so mu stol in France Rupar je ves skešan začel izpovedovati podrobnosti o družinski tragediji, ki jo je povzročil. Na vsa vprašanja je odgovarjal točno in odkritosrečno. Rodil se je 22. oktobra 1905 v Zgornji Brezovici pri Rakitni, pristojen pa je v občini Presejce. Samski je. Popisali so vse, kar je prinesel s seboj. V gotovini je izročil kazniški pisarni 4025 Din in 75 par.

— Kje je revolver?
— Tu ga imate!
Naglo je segel v zadnji hlačni žep in potegnil na dan izpraznjeni samokres kalibra 9 mm. Kakor da se mu je vest olajšala, je po oddihu pristavil: — Brez revolverja nisem nikoli hodil okrog. Še pod blazino sem ga vselej imel. Nate, tu vam izročim tudi električno svetiljko!

Prvi vtis, ki ga morilec lastnega brata napravi na človeka, je ta, da mora biti nekoliko omejen, duševno defekten človek. Videti je zdrav, čvrstih zob, krepke konstitucije. Preden je stopil v jetnišnico, se je dal v Ljubljani tudi obriti in polepšati. Ko so ga v pisarni izpraševali, kod se je potikal ponoči, potem ko je ustrelil brata Antona in pobegnil, je prostodušno pravil: — Potikal sem se po rakitniških in krimskih gozdovih.

ENA PRILIKA V ŽIVLJENJU

Moderno opremljen hotel, novozidan, z lastno avtogarajo, cen. tralno kurjavo, hladno napravo (frigidare) 14 tujskih sob, kopalnice, z hotelskimi prostori v pritličju in podzemlju, na prometnem kraju v Novomestu na Dolenjskem pod ugodnimi pogoji. Vse objekte si lahko natanko ogledajo izletniki, ki pridejo letos v domovino. Jako pripravo za dva družabnika, ki sta zaposlena v hotelski stroki. Ponudbe in event. potrebne informacije pri —

MESTNI HRANILNICE
V NOVOLEMESTU.

CENA

DR. KERNOVEGA BERILA
JE ZNIŽANA

Angleško-slovensko

Berilo

ENGLISH SLOVENE READER

STANE SAMO

\$2

Naročite ga pri —

KNJIGARNI "GLAS NARODA"
216 WEST 18th STREET
New York City.

Kakor preganjana žival sem blodil in se skrival pred orožniki.

Spati nisem mogel. Komaj sem zadremal, že se mi je zadelo, da me love in grabijo orožniki. Dosti denarja sem imel s seboj, pač tega, kar sem ga vam dal. Toda ob njem sem stradal in žejal. Nikamor se nisem upal v bližino hiš. In kaj mi je tako preostalo drugega, kor da se napotim v Ljubljano in se sam izročim v roke pravice. Vso noč sem hodil, skrbno sem se ogibal, večjih, bolj obljubljenih vasi, da ne bi tudi ponoči koga srečal. Izhiral sem le samotna pota čez Barj?... To je vse, kar vam morem povedati.

Uprava kaznilnice je takoj nato obvestila državno tožilstvo, da se je ubijalec sam prijavil. Državni tožilec je nato odredil, da so Franceta Ruparja oddali v preiskovalni pritvor. Kakor smo beležili, se vsa preiskava vodi še pri vrhniškem sreskem sodišču. Vrhniški orožniki poizvedujejo o vseh podrobnostih in okoliščinah družinske tragedije. Sreško sodišče na Vrhniki bo po končani preiskavi odposlalo spise državnemu tožilstvu v Ljubljano, ki je s svoje strani izročilo zadevo preiskovalnemu sodiku dr. E. Rusu. France Rupar za enkrat se ni bil zaslisan. Ko so ga mimogrede vprašali, kako je prišlo, da je kar štiri strele oddal na brata, je odvrnil:

— Ruvala sva se. Brat Tone me je davil in mi rinil prste v usta. Tedaj sem se ga hotel ubraniti, v jezi sem potegnil samokres in streljal. Potem sem bil ves zmeden in sem pobegnil.

OGLASINAJ SE Frank Šetina, ki je bil kakih 10 let v Pontiac, Mich. Če ga kdo izmed rojakov pozna, naj ga opozori na ta oglas.
Uprava Glas Naroda.
(3x)

Dopisi.

Barberton, O.

Iz naše naselbine se dopisniki pogosto oglašajo in zato meni ne preostaja mnogo za poročati. Poročati pa imam to, da bo imel "Klub Kras" svojo redno sejo v "Domovina" dvorani. Ker je tukaj nas precej doma iz Krasa, zato upam, da nikoga ne bo manjkalo pri tem sestanku, ker pogovoriti se imamo, kako bi bilo najbolje pomagati onim v starem kraju pod italijanskim jarmom.

John Ujčič.

VIKTORIJA POŽAR OBSONJENA NA DOSMRTO JEČO

V Veliki Kikindi sta se zagovarjala te dni pred sodiščem Viktorija Požar, ki je zastrupila svojega moža, in njen ljubček Josip Holinger. Držav. tožilec je zahteval za njo smrtno kazen. Požarjeva je bila obsojena na dosmrtno ječo in v trajno izgubo državljskih pravic, Holinger pa je bil oproščen.

FRANČISKAN OBSONJEN NA 10 LET

Berlin, Nemčija, 30. maja. Nazijsko sodišče je za frančiškana Otona Goentlerja določilo najvišjo kazen, ki je po postavi mogoča, namreč 10 let zapora in 350.000 mark globe, ker je vtihotapljal nemški denar na Holandsko.

POZOR IZLETNIKI

V JUGOSLAVIJO!

Znamo nam je, da se letos pripravlja mnogo naših slovenskih rojakov na obisk v staro domovino Jugoslavijo.

Radi bi z vami seboj svoj avtomobil, ki bi jim tako prav prišel za izlete po lepi slovenski zemlji, ako ne bi bila prevoznina tako draga.

Pa si tudi ni treba delati ne potrebnih stroškov, ker imamo mi bogato izbero rabljenih avtomobilov, predvsem ameriških znamk.

Pripravljeni bi bili prodati vsakom izletniku te avtomobile s pristankom, da jih odkupimo nazaj, ko bo konec njihovega izleca in se bodo vračali nazaj v Ameriko.

Na ta način bi bilo omogočeno našim rojakom, da si v tem kratkem času ogledajo lepote stare domovine in obiščejo svoje prijatelje in znance. Te vrste vožnje bi bile posebno prijetne in tudi poceni, ako bi se zbrali po 4 prijatelji skupaj za en avtomobil.

V slučaju, da pridete z lastnim avtomobilom bi Vas opozorili na svojo strokovnaško vodeno garazo in delavnico.

Plačila se sprejemajo v dinarjih in U.S. — Na veselo videnje!

DESA
Družba z. o. z.
Zastopstvo General Motors
Tyrševa cesta 24.
LJUBLJANA

Peter Zgaga

Vrban je šel v Pariz. Od tam sedaj poročajo, kaj je Vrban Smuk tamkaj užagal:

Na cestah in trgih so postavljene avtomati, v katerih lahko vsak čas kupiš cigare ali cigarete. Tudi Vrbanu se zahoče cigarete. Stopi k avtomatu in potegne. Vleče in vleče, a cigareti ni...

— Človek božji, — dopoveduje Loški Tine, ki je z Vrbanom po Parizu krokaril, — najprvo vrzi v luknjo deset centimov, potem se le potegni!

— Tega pa nak! — zakliče Vrban. — Najprvo blago, potem šele denar!

Ali je naključje ali kaj, da se piše kancelar avstrijske republike Schuschnigg (Sušnik); italijanski državni podtajnik pa Suvieh (Suvič)?

Umrl je bogatin. Ker ni imel sorodnikov, so mu prijatelji priredili svečan pogreb.

Za pogrebom je stopal tudi revno oblečen človek, ki je vso pot do pokopališča in na pokopališču pretresljivo jokal. Tako je jokal, da se je vsem navzočim zasmilil v sree.

— Čemu jokaš? — so ga vprašali. — Ali si mogoče pokojnikov sorodnik?

— Nak, zato jokam, ker nisem njegov sorodnik. Oh, če bi bil njegov sorodnik, bi se veselja krohtal.

Misli so carine proste — ker so običajno vzorec brez vrednosti.

Ko se rojaki odpravljajo v stari kraj, jih je zanimivo poslušati.

Po precej točnem in marljivem opazovanju sem dognal, da se najprej vrnejo tisti, ki se pred odhodom desetkrat zaporedoma pridružio in priverijo, da jih ne bo nikdar več v Ameriko.

Znam mi je slučaj, ko je rojak potrpežljivo čakal drugega parnika, samo da je dobil kabino neposredno blizu bare.

Najbolj molčeči so tisti, ki gredo na Kras in Primorsko. In ko se vračajo odtam, še bolj trdovratno molče. Toda njihov molk je bolj zgovoren kot vse besede.

Izletnice se zanimajo, kakšna je moda v Jugoslaviji. Najmodnejše obleke kupijo, misleč, da bodo presenetile svoje tovarišice v stari domovini. Pa so hudo razočarane, kajti nekatere ženske v starem kraju se za spoznanje še bolj moderne oblačijo.

Večinoma vsi potniki kupijo karte tudi za nazaj. Kdor je ne kupi, se kesa.

Vzroki njihovega potovanja so različni. Največ se podajajo preko morja zaradi domačih zadev, prodaje ali prevzetja posestva ali dedščine.

So pa tudi taki, ki gredo "samo malo pogledat".

Včasih se sliši tudi kakšno zelo originalno.

Nedavno se je poslavljala korenjaški možak.

— Torej greste? — sem mu stisnil roko v slovo.

— Ja, grem. Ženo grem pogledat. Že petnajst let je nisem videl. Gotovo me že težko čaka. Kaj praviš, Zgaga?

Popravici povem, da nisem vedel, kaj bi mu odvrnil in da me je spravil v zadrego s svojim vprašanjem.

Politiku ni treba, da bi vlekel vse ljudi nekaj časa za nos, ali pa, da bi vlekel ves čas samo nekatere ljudi za nos.

Politiku zadostuje in zmaga, če potegne na volilni dan večino za nos.

DENARNE POSILJATVE

Denarna nakazila izvršujemo točno in zanesljivo po dnevnem kurzu.

V JUGOSLAVIJO	V ITALIJO
Za \$ 2.75 Din. 100	Za \$ 9.35 Lir 100
\$ 5.25 Din. 200	\$18.25 Lir 200
\$ 7.30 Din. 300	\$44.40 Lir 300
\$11.75 Din. 500	\$68.20 Lir 500
\$23.50 Din. 1000	\$176.00 Lir 1000
\$47.00 Din. 2000	\$352.00 Lir 2000

KER SE CENE SEDAJ HITRO MENJAJO SO NAVEDENE CENE PODVRŠENE SPREMENBI GORI ALI DOLI

Na izplačilo večjih zneskov kot zgoraj navedeno, bodisi v dinarjih ali lirah dovoljujemo še boljše pogoje.

IZPLAČILA V AMERIŠKIH DOLARJIH

Za izplačilo \$ 5.00 morate poslati	\$ 5.75
\$10.00 " " "	\$10.50
\$15.00 " " "	\$15.25
\$20.00 " " "	\$20.00
\$25.00 " " "	\$25.00
\$30.00 " " "	\$30.00
\$35.00 " " "	\$35.00
\$40.00 " " "	\$40.00
\$45.00 " " "	\$45.00
\$50.00 " " "	\$50.00

Prejemnik dobi v starem kraju izplačilo v dolarjih.
Največ nakazila izvršujemo po Cable Letter za pristajbine \$1.00.

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
"Glas Naroda"
216 WEST 18th STREET
NEW YORK, N. Y.

KRATKA DNEVNA ZGODBA

GOLA RESNICA

Resnica ni vedno hodila gola. Bil je čas — menda je tega že davno, zelo davno: bilo je to ob zori sveta — ko je Resnica hodila v prekrasni opravi, ko se je oblačila v le-sketajoče se, zlatotkane halje, z obročkoma na glavi, ki se je bleščal v vseh barvah dragih kamenov, in v čevljičke z zaponkami, kovanimi iz zlata. — Ah, kako ponosna, kako čudovito lepa je bila takrat Resnica! Nihče se ni mogel drzniti, brez škode pogledati ji naravnost v obraz, prav tako, kakor se nihče brez bolesi ne more zazreti v sonce. Vse je padlo v prah pred Resnico, kadar korakala po zemlji ponosna.

Toda tega je že davno — ob zori sveta je bilo tako... Takrat pa Laž tega ni mogla prenašati in nekoč, ko je zbrala Resnica zopet okoli sebe celo trumo, je ukazala svoji straži, naj jo naskoči in zaje.

Vitezi Laži so si nataknili naočnike — naočnika iz črnih in modrih stekel — zajeli so Resnico in jo privedli pred obličje sodnika Krivičnika.

Davno je že temu — ob zori sveta...

"Moja dolžnost je, vzdrževati red," je rekel Resnici sodnik Krivičnik. "Ti, ničemer, ničemer, pa ne delaš nič drugega, kot da rušiš red. Kjer si ti, tam je tolpa zija, tam je hrup, navdušenje in krič. Včeraj si zbrala okoli sebe tako trumo, da je bil senator, gredoč pravkar na sejo senatovo, prisiljen stopiti iz nosilke in iti peš. Strgajte ji, moji zvesti slugi, obroček z dragotinami, vzemite ji zlatotkani pas in odtrgajte ji zaponke iz cekinskega zlata z njenih čevljičkov! Morda preneha ljudstvo zijati vanjo ter se gomiliti okoli nje, kakor okoli sejmarških stojnic."

Vrgli so se na Resnico zvesti slugi sodnika Krivičnika, ji potegnili s čela obroček, strgali iz nje pas in zaponke iz kovanega zlata cekinskega ter so pahnili Resnico na ulico.

Davno je že temu — ob zori sveta...

POZOR!

Rojake, ki so v hotelski industriji, opozarjamo na današnji oglas Mestne hranilnice v Novem mestu.

ri sveta... Minilo je nekaj časa, in zopet se je pojavila Resnica na ulicah mesta, ki mu je vladala Laž. In zopet se je zbiralo ljudstvo okoli Resnice in nihče ni niti opazil, da nima na sebi čelnega obročka, niti zlatotkanega pasu in zaponk iz kovanega zlata.

Tega Laž ni mogla prenašati in Resnica je morala zopet stopiti pred obličje sodnika Krivičnika.

"Hej, vi slugi moji neverni!" je zakričal sodnik Krivičnik. "Slecite ji, ošabnici, brokatni plašč in škrlatno tuniko! Naj se izprehaja le v košulji! Morda ljudstvo vendarle preneha zijati za njo in se zbirati kakor čreda okoli nje."

Uboga Resnica! Ko je prišla zopet na ulico, je bila gola-glava in prekrasno telo ji je pokrivala samo košulja. Vse, tudi čevljičke, so sneli iz nje zvesti slugi sodnika Krivičnika.

Davno je temu že — ob zori sveta...

Toda ljudstvo ni opazilo niti te premenbe na oblačilu Resnice. In zopet so se zgrnile nepregledne trume krog nje in zopet je navdušeno vriskanje polnilo trge, kjerkoli se je pojavila.

Zopet ni mogla tega trpeti Laž, in v tretje je zgrabila Resnico njena straža ter jo privlekla na sodbo sodnika Krivičnika.

"Hej, vi slugi moji zvesti," je rekel sodnik Krivičnik. — "Slecite z Resnice poslednjo košuljico! Naj hodi po tem božjem svetu, kakor jo je porodila mati! Morda se od nje, sramotnice, končno vendar odvrne neumno ljudstvo."

Vrgli so se na Resnico zvesti slugi iz nje še poslednjo košuljo. In Resnica je stopila na ulico gola kakor Venera, ki se je narodila iz morske pene.

Davno je temu že — ob zori sveta...

Toda ljudstvo ni obračalo svoje pozornosti njeni nagoti. Bediši ponosno oblečena v zlatotkano haljo, bodisi gola kot boginja—Resnica ga enako močno privlačuje in enako osleplja njegove oči. Kakor ga je poprej oslepljal bleščastih dragotin na čelnem o-

bročku Resnice, taka ga je začela oslepljati njena božanska nagota. Krog gole Resnice so se skupljale prav iste množice, ki so se gromadle poprej okoli prekrasno oblečene Resnice, in prav isto navdušeno klicanje se je razlegalo po zraku.

Gola resnica je zmagala. — Toda to vse je bilo davno — ob zori sveta...

Iz Jugoslavije.

Žena, ki je zastupila 15 ljudi.

Pred bjelovarskim okrožnim sodiščem se vrši razprava proti 30-letni kmetici Milki Pavlovičevi iz Kokinec v bjelovarski okolici, ki je obtožena, da je zastupila z arzenikom 15 ljudi, od katerih jih je 6 umrlo. Med njimi je bil tudi njen mož Rade, ki je umrl 20. maja. Ko je 10 dni pozneje gospodinja Dragana pri Jagodičevih v Starih Poljanah kuhala kosilo, je prišla v hišo obtožena Milka. Po jedi je vsa družina obolela in je gospodar Nikola nekaj dni pozneje umrl. Preiskava je ugotovila, da je bil v soli, s katero so solili usodno kosilo, arzenik. Dva tedna po tistem je bila Milka spet pri Jagodičevih in je po kosilu spet obolelo več oseb. Tokrat so našli v ostankih jedi še večje količine strupa. Najprej je umrla Slavka Jagodičeva, potem njen mož, strupu pa sta podlegla tudi hlapec Pajo in cigan Miško, ki je delal na Jagodičevem posestvu. Ostale zastupljence so zdravniki rešili.

Sum je takoj padel na Milko in ko so jo orožniki prijeli, so imeli mnogo truda, da so jo branili pred vaščani, ki so hoteli sami soditi zastupljevalko. Med preiskavo je Milka hlinila blaznost in so jo dvakrat poslali v bolnišnico na opazovanje, od koder pa se jo vrnili spet v zapor kot popolnoma zdrava.

Na razpravi nastopa mnogo prič, ki so vse prepričane o Milkini krivdi, meneč, da je zastupila moža, sorodnike in druge ljudi zaradi tega, da bi se polastila posestev dveh sorodnih rodbin. Celotno prič, ki jih je obtoženka sama imenovala, jo obremenjujejo.

Možu je odsekala glavo.

V hiši kmeta Milenka Stojičiča v Donji Beli Reki v zajčarskem srezu ni bilo miru in slege. Milenko je bil zapravljen, ki je že lep del svojega posestva pogljal po grlu, pa je zato prihajalo neprestano do prepirov med njim in njegovo ženo Drago, ki ga je svarila in prosila, naj vsaj zaradi otrok opusti pijačo. Milenko pa jo je za taka svarila in prošnje navadno pretepel brez usmiljenja. Tako je prišel tudi one noči pijan domov in začel pretepati ženo. Ko so prihiteli otroci v pomoč materi, je začel udrihati tudi po njih. Da bi jih ubranila, je žena pograbila sekuro in zamahnila z njo proti pijanemu. Zadel ga je v vrat in mu dobesedno odsekala glavo. Nesrečna žena se je sama ovdela oblastim.

Samomor krojaškega pomočnika.

V gozdu blizu Zagrebu so našli obešenega krojaškega pomočnika Ivana Brdo. Kaj ga je poglalo v smrt, ni znano.

Žrtve krize denarnih zavodov.

Tudi pančevačka Kredita banka v Novem Sadu je ustavila plačila in s tem so bili prizadeti zlasti mali vlagatelji južne Bačke. Med njimi je bil tudi 72-letni cerkovnik pravoslavne cerkve Isa Pauček, ki je vse življenje varčeval, da je prihranil 17.000 Din. Ko je zvedel, da denarja ne bo mogel dobiti iz banke, je odšel na pokopališče in se obesil.

Epilog ciganske ljubavne tragedije.

Nedavno je bilo poročano o maščevanju brusača Bajsa, kateremu je utekla ljubica ciganka, s katero je živel 16 let v skupnem gospodinjstvu. Letos 2. aprila sta se ciganska Frančiška Baranja in brusač Andrej Bajs sporekla in ljubica mu je zbežala v ciganski tabor v Radvanju. To pa je Bajsa tako ujezilo, da jo je napadel v ciganskem vozu s škarpami in z njimi zabodel Frančiško v trebuh. Le takojšnja operacija je Baranji rešila življenje. Brusač Bajs se je radi opisanega maščevanja moral zagovarjati pred malim kazenskim senatom, ki ga je obsodil na 6 mesecev strogega zapor.

Iz ukradenih oltarnih prtov — srajce.

Sodišče je obsodilo že večkrat kaznovanega 62-letnega prevzičkarja Alojza Polanca na 4 mesece strogega zapor, ker je v cerkvi v Limbušu ukradel več oltarnih prtov. Obtoženec je dejal, da si je iz ukradenih prtov hotel napraviti srajce.

ZAROČENCA

MILANSKA ZGODBA IZ 17. STOLETJA

Spisal: ALESSANDRO MANZONI

17

Opozorjen po teh besedah, da skuša ta gospod njegove besede kolikor mogoče hudo tolmačiti, zato da bi se pogovor izprevergel v prepir in ga ne bi pritiral v zadrege, se je brat Cristoforo še bolj obvezal, da hoče prenašati, sklenil je, da požre vse, karkoli se bo onemu zljubilo reči, in je brž odgovoril s tišjim glasom:

"Če sem kaj rekel, kar vam ne ugaja, se je to zgodilo gotovo proti mojemu namenu. Le popravite me, le grajajte me, če ne znam govoriti, kakor se spodobi; toda blagovolite me poslušati. Pri samih nebesih, pri onem Bogu, ki se bomo morali vse pokazati pred njegovim obličjem..." in pri teh besedah je vzel med prste in držal svojemu mrkoglednemu poslušalcu pred oči leseno lobanjico, visečo na njegovem molku, "ne zanikajte tako trdovratno tako lahko izvedljive pravičnosti, ki ste jo ubogim ljudem tako dolžni. Pomislite, da božje oko vedno čuva nad njimi in da bodo njih kriki in njih stoki uslišani tam gori. Nedolžnost je močna v svojem..."

"Eh, oče," je don Rodrigo osorno prekinil, "spoštovanje, ki ga imam do vaše obleke, je veliko; toda če bi me kaj mogla nagniti, da bi pozabil nanje, bi se to zgodilo, če bi videl, da nosi to oblačilo človek, ki bi se drznil priti vohunit v mojo hišo."

Ta beseda je poglala redovniku plamene v obraz; vendar je povzel z izrazom človeka, ki požira zelo grenko zdravilo:

"Vi ne verujete, da bi meni tikal tak naslov. Vi čutite v svojem sreu, da ni moj sedanji korak tu pri vas ne podel ne zaničevanja vreden. Poslušajte me, gospod don Rodrigo, in daj Bog, da bi nikdar ne napočil dan, ko bi se kesali, da me niste poslušali. Ne stavite svoje slave... kakšne slave, gospod don Rodrigo, kakšne slave pred ljudmi! In pred Bogom! Vi imate veliko moč tu na zemlji; toda..."

"Ali veste," je rekel don Rodrigo ter ga prekinil jezo, a ne brez neke groze, "ali veste, da znam, če se me loti hudomušnost, da bi poslušal pridigo, prav dobro iti v cerkev kakor drugi ljudje? Toda v moji hiši! O!" je nadaljeval z nekam prisiljenim porogljivim nasmehom, "vi me imate za višjega, nego sem. Pridigar v hiši! Samo knezi si ga lahko privoščijo."

"In tisti Bog, ki zahteva od knezov račun za besedo, katero jim je dano poslušati na njihovih dvorih, tisti Bog, ki vam zdaj podaja dokaz svoje milosti s tem, da vam pošilja svojega služabnika, nevednega in bednega, a vendar svojega služabnika, da prosi za nedolžno deklico..."

"Skratka, oče," je rekel don Rodrigo s kretinjo, kakor da hoče oditi, "jaz ne vem, kaj hočete reči; drugega ne razumem kakor to, da mora biti kaka deklica, za katero ste zelo v skrbeh. Pojdite stresat svoje zaupnosti, komur vam drago, in si ne lastite svobode, da bi s tem še nadalje nadlegovali plemenitaša."

Ko se je don Rodrigo zgnil, je naš redovnik stopil predenj, toda z velikim spoštovanjem; dvignil je roke, kakor da bi ga hotel obenem prositi in zadržati, ter je spet odgovoril.

"V skrbem sem zanj zares, a ne bolj nego za vas; to sta dve duši, ki sem za obe bolj v skrbem nego za lastno kri. Don Rodrigo, jaz ne morem storiti za vas drugega, kakor da molim k Bogu; to pa storim od srea. Ne recite mi ne; ne vzdržujte v tesnobi in strahu uboge, nedolžne deklice. Ena vaša beseda lahko vse stori."

"No, dobro," je rekel don Rodrigo, "ker že mislite, da jaz lahko mnogo storim za to osebo, ker vam je ta oseba že tako pri srečanju..."

"No, dobro?" je povzel strahoma oče Cristoforo, kateremu don Rodrigova kretnja in obnašanje nista dopuščala, da bi se bil prepustil upanju, ki se je zdelo, da ga njegove besede napovedujejo.

"No, dobro, svetujte ji, naj pride ter se izroči mojemu varstvu. Nič ji ne bo več manjkalo in nihče se je ne bo upal vznemirjati — ali pa jaz nisem vitez."

Spričo takega predloga je redovnikovo dotlej mukoma zadrževano ogorčenje priklopelo. Vsi oni krasni sklepi o previdnosti in potrpežljivosti so bili zdaj mahoma dim; stari človek se je zdaj skladal z novim: in v takih slučajih je brat Cristoforo zalegel v resnici za dva. —

"Vaše varstvo!" je kliknil, stopil dva koraka nazaj, se vzpel ponosno na desni nogi, položil desnico na bok, dvignil levoico z iztegnjenim kazalcem proti don Rodrigu in mu zasadil dvojne gorečih pogledov v obraz. "Vaše varstvo! Bolje je, da ste tako govorili, da ste meni naredili tak predlog. Navrhali ste mero, ne bojim se vas več."

"Kako govorite, redovnik...?" "Govorim, kakor se govori s človekom, ki ga je Bog zapustil in ne more več vznjati strahu. Vaše varstvo! Vedel sem dobro, da je ono nedolžno dekle v božjem varstvu; toda vi, mi dajete zdaj čutiti to s tako gotovostjo, da mi ni več treba obzir, če govorim o njej. — Lucio mislim; vidite, kako izgovarjam to ime z visokim čelom, z nepremičnimi pogledi."

"Kako! V tej hiši...!"

"Smili se mi ta hiša; preklestvo plava nad njo. Le glejte, kako bo pravičnost božja imela obzir s kupom kamenja in z odvsnostjo peščice birciev. Vi ste mislili, da je Bog ustvaril človeka po svoji podobi, da ga boste vi mučili za svojo zabavo! Vi ste mislili, da Bog ne bo znal braniti dekleta! Vi ste zavrgli njegov opomin! Obsodili ste se sami. Faraonovo sree je bilo otrdelo kakor vaše in Bog ga je znal razbiti. Lucija je varna pred vami; to vam povem jaz, reven redovnik. In kar se vas tiče, poslušajte me dobro, kaj vam obetam. Prišel bo dan..."

Dotlej je bil don Rodrigo nekako na sredi med jezo in začudenostjo, osupel, kakor da ne more najti besed; a ko je zaslišal, da se napoveduje prerokba, se je pridružil jezi oddaljen in skrivnosten strah.

Zgrabil je naglo ono grozečo roko v zraku, povzdignil glas, da bi presekla glas zlokobnega preroka, in zavpil: "Poberi se mi izpred oči, neotesani predrznec, ti lenuh z oglavnico!"

Te tako jasne besede so v hipu pomirile očeta Cristoforo. Z mislijo na grolo ravnanje in neotesanost je bila v njegovem duhu tako tesno in tako dolgo združena misel na potrpljenje in molk, da mu je ostal samo še sklep, da bo mirno poslušal vse, kar se bo don Rodrigu še ljubilo pristaviti. Zato je pokojno potegnil roko iz plemenitaševih krempljev, sklonil glavo in obstal nepremično, kakor vzburjeno drevo, ko neha veter, sredi najhujše vihre čisto naravno sklene svoje veje in sprejme točo, kakor jo nebo nasuje.

"Izobražen neotesanec!" je nadaljeval don Rodrigo. "Ti postopaš kakor s sebi enakimi. Toda zahvali se raševinasti halji, ki ti pokriva lopovska ramena in te brani ljubeznivosti, ki tičejo takim, kakor si ti, da jih naučijo, kako se govori. Poberi se še z lastnimi nogami za to pot; bomo že še videli."

Pri teh besedah je z zaničljivo zapovedljivostjo pokazal s prstom vrata nasproti onim, skozi katera sta bila vstopila; oče Cristoforo je sklonil glavo in odšel, pustivši don Rodriga, da je z besnimi koraki meril bojno polje.

(Dalje prihodnjič.)

Pri silnem potresu na japonskem otoku Formozi je izgubilo življenje nad 3000 ljudi in je na tisoče siromašnega naroda ostalo brez strehe. Ta slika kaže en tak prizor na opustošenem otoku.

Ljubiteljem leposlovja

Cenik knjig vsebuje mnogo lepih romanov slovenskih in tu-jih pisateljev. Preglejte cenik in v njem boste našli knjigo, ki vas bo zanimala. Cene so zelo zmerne.

Knjigarna "Glas Naroda"

Mož v ognjeni peči

Roman iz življenja
Za "Glas Naroda" priredil: I. H.

19

— In še nekaj, — nadaljuje. — Mesto podpisa "oče" za-
piši moje ime Zaler in nič drugega.

Njena roka se zgane. Živi se ji tresejo. Toda molči in na-
piše ime na papir. — Saj je bilo isto ime, kot ga je imel Rolf.

Oče in hči sta dobro spala. Toda ta večer se več ur leži-
ta pod mrežo svojih postelj ter poslušata zunaj šumenje dre-
ves in žuborenje vode ter sem in tam udarec netopirjevih pe-
rut na šipo, medtem ko se jima raztresene misli podo po gla-
vi. Tako zelo je vplivalo na nju Rolfovo pismo. Zaler je raču-
nal ter delal zaključke o uspehu svojega dela. Bil je čudovito
delaven, toda poleg truda in uspeha je vedno karakala velika
misel, skoro dramatična sila osvajača, da bi posegel še čez
mejo osvojenega ozemlja. V tem pozabljenem kotu dežele, ne-
izmerno bogatem na prirodnih zakladih in le redko obljude-
nem, je bilo mogoče kaj več napraviti, kot nagromaditi pri-
delke v skladišču, katerih ni bilo mogoče izprazniti, ker ni bi-
lo sredstev za njihov prevoz.

Zaler je še doživel dobo patriarhalne sužnosti. Odprava
sužnosti leta 1888, brez odškodnine podjetnikom, je oropala
farme vseh delavskih moči, tako da je bilo pod novimi gospo-
darskimi razmerami treba pričeti od početka. To pa je tudi
dovedlo do padea cesarstva. Posebno prizadeta je bila Ribe-
ra dolina in Zaler bi mogel obupati, ako ne bi bil našel zlate
žile, ki mu je postavila temelj njegovega bogastva. Toda tudi
to bogastvo je bilo kmalu izčrpano, ker je hotel dolino reke
s cestami zvezati z zunanjim trgov in z grozo je mislil na čas,
ko bo tudi sam prisiljen roke položiti v naročje, ako mu vla-
da ne priskoči na pomoč. Tedaj pa nepričakovano pade v nje-
govo bojazan s strani, katere ni nikdar smatral za rešilno re-
ko, žarek upanja.

Tudi Dijane misli se dolgo pečajo z Rolfovim pismom. Pi-
smo je prineslo vse pozabljeno iz duše, glasno in živo v se-
danost ter je ustvarilo v negotovih obrisih podoba bodo-
čnosti. Ni smela imeti brata, sedaj pa kar naekrat je prišlo tal-
ko daleč, da ga bo telesno videla pred seboj. Veselila se je
nanj z giljivim nasmehom, ki je veljal tudi materi, katere se
je mogla komaj spominjati. Nato pa razmišlja o zakonski
drami, o kateri ji je oče hladno in mirno pripovedoval. Bilo
je dosledno v njegovi naravi, da je postal v svojem obnaša-
nju resen in trd. Toda ono, kar je že davno zavrgla, je v nje-
ni notranjosti zopet vstalo. Ali ni mogoče bil tudi oče kriv pri
zakonskem sporu? — O, ne, na to niti ne mara misliti, to ne
more tudi nič pomagati in nad žalostno povestjo je že zrasla
gomila. Veselila se je samo na svojega brata, ki je bil sin nje-
ne matere. In čigav sin? Tedaj zopet pride razmišljanje.
Kdo je bil zapeljivec? Nenadoma pa se spomni imena: Fla-
vigny je bilo njegovo ime.

V postelji se obrne na drugo stran. Tega imena ne sme
nikdar imenovati pred Rolfo!

5.

Onega dne, ko je prišla brzojavka iz Ribeira doline v Ber-
lin, je bila kriza v Rolfovi bolezni premagana.

Zdravnik je Pavlu odkrito povedal. Rolf je imel pljučni
katar, katerega je mogoče smatrati za pričetek sušice. V naj-
več slučajih je to spočetka še ozdravljivo in gotovo tudi pri
Rolfo, vendar pa je pri njegovi sušični naravi takoj treba
pričeti z zdravljenjem. Zato so predvsem potrebna zdravila
in vbrizganja, mora pa se odpovedati vsakemu delu pri pi-
salni mizi in v laboratoriju ter mora dalje časa na jug.

Ravno ta zdravnikova pripomba je nudila največje upa-
nje. Pavel mu omeni, da namerava Rolf v kratkem odpoto-
vati v Brazilijo. Ali morebiti ne bi bila zanj dobra dolga vož-
nja po morju in zdravo podnebje Ribeira doline? — Toda
zdravnik je bil odločno proti temu. Poznal je Brazilijo. Do te-
ga kraja ni bilo posebno lahko priti. Na potu bo zadel na na-
pore, katerim Rolf ni kos. In tam se davno sedaj pričinja vro-
či čas s svojimi miazmi in povsod razsaja mrzlica. Ne, ne,
gospod Zaler mora po najkrajši poti v Italijo — v Napoli in
od tam z ladjo na Sicilijo. Toda ne v Catanijo, temveč v Aci-
reale v sanatorij dr. Cottone. In sicer čim prej...

Proti temu ni bilo mogoče ničesar ukreniti. Kaj sedaj? ...
O tem grenkem vprašanju prijatelja dalje časa razpravi-
ljata. Pavel sedi poleg Rolfove postelje, Rolf pa leži v blazi-
nah z vpadenim obrazom in mirnimi potezami.

— Človek bi zorel, Pavel, — pravi. — Sedaj imamo pri-
ložnost, da spravimo naše delo v tir, pa ti zdravnik prepove.
Iz brzojavke je jasno ravidno, da ima tam stari gospod naj-
boljše zanimanje za našo stvar — drugače bi mi bil kaj težko
nakazal denar za vožnjo. Ali ne misliš, da navzlic temu grem?
Saj mi je že precej boljše.

— Pod nobenim pogojem, — odvrne Pavel. — Najprej
moraš popolnoma ozdraviti. Jaz se držim zdravnikove odred-
be. Ne pomaga nič, ne smeja odlašati. Mogoče bova tukaj kje
dobila potrebna sredstva.

— Nikar ne bodi smešen, pravi Rolf, — na to niti ne mo-
reva misliti. Premaknila sva nebesa in pekel in sva dobila za
pot samo dobre želje. Ako ne morem v Brazilijo, potem mo-
raš pač ti iti.

— V vsakem drugem slučaju bi to brez odlašanja pre-
vzel, — odvrne Pavel. — Tukaj pa se mi zdi nemogoče. Kdo
pa sem? Sin onega Furmana, ki je osleparil tvojega očeta in
je umrl vsled samomora. Moje ime mu je osvojevalo, jezo je
celo držal na mojo ubogo mater — ti pa imaš še vedno nje-
govo ime. To mnogo pomeni in to dokazujejo tudi njegov odgo-
vor na tvoje pismo. Kakemu drugemu prosilec najbrže ne bi
niti odgovoril. Ne, dragi prijatelj, tega naročila ne morem iz-
vršiti. Nič drugega nama ne preostane, kot da počakava, da
ozdraviš in do tega časa potrpi.

— Ker moram najmanj šest mesecev ostati na Siciliji, po-
tem bo naše potrpljenje postavljeno na veliko preizkušnjo.
Poleg tega pa... — Rolf se v postelji dvigne... — Porini
bližje svoj stol — ga prosi, — nekaj bi ti rad zaupno povedal.
Govori zelo tiho, toda ni bilo potrebno, kajti pri vratih ni
bilo ušes, ki bi poslušala.

(Dalje prihodnjic.)

STERILIZIRATI BI BILO TREBA INTELIGENTNE LJUDI

Mnogi ljudje so se začudili, kako ena sama stvar, za-
ali celo ostrmeli, ko je bila v pravljeno narodnega premo-
Nemčiji uzakonjena steriliza-
cija. Prizadevanje Hitlerjeve
Nemčije gre za tem, da se čim
prej iztrebijo bolni, za deo
nesposobni ljudje. V Ameriki
imajo uzakonjeno sterilizacijo
v 27 državah. Tudi v nekaterih
naprednih evropskih državah
je vedno močnejši pokret, da
se začne končno resno delati
na ozdravljenju ljudstva in
z drugimi zahtevami se pojav-
lja tudi zahteva po steriliza-
ciji zločincev in pijancev, kaj-
ti skrbeti za njihove otroke, iz
katerih ne bo nič, pomeni po
mnenju zagovornikov tega ra-

cionalnega ukrepa samo za-
pravljanje narodnega premo-
tenja. Sicer je pa res čudno,
da skrbi družba za pohabljen-
ce, za povsem neproduktivne
člane, dočim zdravi, brezpo-
selni gladujejo.

Razon Amerike imajo uza-
konjeno sterilizacijo v Nem-
čiji, na Danskem, v švicar-
skem kantonu Vaud in v ka-
nadski provinci Alberta. Po-
dobni pokreti so se baš priče-
li v Angliji, zapadni Avstra-
liji, Norveški, Švedski in Fin-
ski.

Lani do 1. decembra se je
moralo podvreči v Ameriki
sterilizacijski operaciji 16,066

ZBIRKA zanimivih povesti

PRIMERNIH ZA ODRASLE IN MLADINO. —
VSEBINA JE RAZNOVRSTNA: ZGODOVIN-
SKA, ZABAVNA, POUČNA. VECINA KNJIG
JE OPREMLJENA Z LEPIMI SLIKAMI. V ZIM-
SKEM ČASU JIH BOSTE ČITALI Z UŽITKOM

ANDERSONOVE PRIPOVEDKE 111 strani. Cena	35
ANDREJ HOFER	50c
BENEŠKA VEDEŽEVKA	35c
BELGRAJSKI BISER	35c
BOŽIČNI DAROVI	35c
BOJ IN ZMAGA	20c
CVETINA BOROGRADSKA	45c
CVETKE (pravljice za stare in mlade)	30c
ČAROVNICA S STAREGA GRADA	25c
DEVICA ORLEANSKA	50c
DEDEK JE PRAVIL (pravljice)	40c
ELIZABETA, HČI SIBIRSKEGA JETNIKA	35c
FRAN BARON TRENK	35c
FRA DIAVOLO	50c
FRIDOLIN ŽOLNA. Spisal Mičinski. 72 str.	25
HEDVIKA, BANDITOVA NEVESTA	40c
JANKO IN METKA (kartonske slike za otroke)	30c
KOREJSKA BRATA (črtice o misijonarjih v Koreji)	30c
KRALJEVIČ IN BERAČ	30c
KRVNA OSVETA (povest iz abruških gor)	30c
KAJ SE JE MAKARU SANJALO	25c
LJUDEVIT HRATAR. POZNAVA BOGA (spisal Kristof Šmit)	30c
MARCO SENJANIN, SLOVENSKE ROBINSON.	75c
MARON, krščanski deček iz Libanona	25c
MUSOLINO, ropar Kalabrije	40c
MRTVI GOSTAČ	35c
MALI KLATEŽ (spisal Mark Twain)	70c
MLADIM SRCEM (par krasnih črtic pisatelja Meska)	25c
NA RAZLIČNIH POTIH	40c
NA INDIJSKIH OTOKIH	50c
PABERKI IZ KOŽA	25c
PARIŠKI ZLATAR	35c
POZIGALEC	25c
PRESTI BOŽI	30c
PRAPREČANOVE ZGODBE	35c
POVOJENJ (spisal Kristof Šmit)	30c
PIRHI (spisal Kristof Šmit)	30c
PRAVILICE IN PRIPOVEDKE ZA MLADINO I. zv. II. zv.	40c 40c
PRAŠKI JUDEK	25c
PATRIA (povest iz irske zgodovine)	30c
POSLEDNJI MOHIKANEC	30c
PRIGODBE ČEBELICE MAJE. Spisal Levstik. 104 strani. Trda vez.	1.—
PRISEGA HURONSKA GLAVARJA	30
PREVIG MED INDIJANCI	30
PREGANJANJE INDIJANSKIH MISIONARJEV	30
PRAVILICE, Košutnik. II. zvezek. Cena	75
PRAVILICE, H. Mayer. Cena	30
RDEČA IN BELA VRTNICA	30c
REVOLUCIJA NA PORTUGALSKEM	30c
RINALDO RINALDINI. Cena	50
ROBINSON (Velika izdaja)	50c
ROBINSON (Velika izdaja)	70
SKOZI SIRMNO INDIJO. Cena	50
STRIC TOMOVA KOČA. Cena	50
SUEŠKI INVALID	35c
SISTO IN SISTO (povest oz Abucev)	30c
SVETA NOTBURGA	35c
STEZOSLEDEC	30c
SVETA NOČ (pripovedke)	30c
TRI INDIJANSKE POVESTI	30c
TURKI PRED DUNAJEM	30c
TISOČ IN ENA NOČ (s slikami; trda vez) I. zv. \$1.30; II. zv. \$1.40; III. zv. \$1.50 SKUPAJ \$3.75	
TISOČ IN ENA NOČ. Mala izdaja. Cena	1.—
VOLK SPOKOJNIK (spisal Franc Mesko; s slikami)	\$1.00
Trda vez.	1.20
ZABAVNI LISTI ZA SLOVENSKE MLADINO 3 zvezki po	50c
ZADNJI DNEVI NESREČNEGA KRALJA	60c
ZLATOKOPI (povest iz Alaske)	25c
ZBIRKA NARODNIH PRIPOVEDEK (dva dela) I. del	40c
II. del	40c
ZBRANI SPISI ZA MLADINO (deset povesti, spisal Engelbert Gangl), v I. zvezku	50
VINSKI BRAT. (V. zv.), Gangl	50
8 POVESTI. (IV. zv.), Gangl	50
13 POVESTI. (III. zv.), Gangl	50

Naročite jih pri:
KNJIGARNI "GLAS NARODA"
216 West 18th Street : : : New York, N. Y.

"GLAS NARODA"
pošljamo v staro do-
movino. Kdor ga ho-
če naročiti za svoje
sorodnike ali prijate-
lje, to lahko stori. —
Naročnina za stari
kraj stane \$7. — V
Italijo lista ne pošl-
jamo.

Prvi sterilizačni zakon
je sprejel v Ameriki l. 1870
zakonodajna skupščina države
Michigan. Zakoni poedinah a-
meriških držav se razlikujejo
med seboj v podrobnostih, v
glavnih določbah pa dovolju-
jejo, da se puste sterilizirati
slaboumni v državnih in v ne-
katerih primerih tudi v za-
sebnih umobolnicah ter epi-
leptiki po nasvetu zdravnikov,
ki morajo biti prepričani, da
bolnik ne bo nikoli ozdravel,
da bi nikoli ne mogel skrbeti
za vzgojo otrok in da bi se
mogla njegova bolezen prene-
sti na otroke. V nekaterih a-
meriških državah je dovolje-
na operacija samo, če dotični
ne ugovarja, odnosno če pri-
stane na njo njegov varuh. V
drugih državah se pa lahko
prizadeji pritožijo na višje so-
dišče. Sterilizacija se končno
v gotovih primerih dovoli ne
glede na soglasje prizadetega
in sicer, če so zdravniki pre-
pričani, da bo operacija bol-
niku koristna.

Sterilizacija je enostavno
kirurški operacija. Za žen-
ske je to abdominalna opera-
cija, nazvana salpingectomy, ki
gre tako enostavno in hitro od
rok, kakor lahka operacija
kroničnega vnetja slepca. —
Operacija zahteva 14 dnevno
bivanje v bolnici, pri tem pa
življenje ni v nevarnosti. —
Operacija pri moških se ime-
nuje vasectomy in se lahko na-
pravi v kirurški ordinaciji v
5—10 minutah.

Praktično krvavitve pri tej
operaciji sploh ni. V državnih
bolnicah leže bolniki dan ali
dva, da ne nastanejo kompli-
kacije. V privatnih ordinaci-
jah pa gredo pacienti navad-
no po operaciji takoj zopet na
delo. Moderne metode sterili-
zacije ne odstranijo nobene
zleze ali organa in niti naj-
manj ne vplivajo na človeka,
razen v toliko, da ne more več
imeti otrok.

Operacija ne spremeni zu-
manjosti človeka, niti ne vpli-
va na njegove duševne lastno-
sti, pa tudi staranja ne pospe-
šuje. Da bomo razumeli to o-
peracijo, je treba vedeti, da i-
majo reproduksijski človeški
organi dve funkciji, ena je v
proizvajanju celic, jajčec in
spermatozoidov, druga pa v proi-
zvojanju hormonov, odnosno
sokov, ki vplivajo na mladost
in energijo. Sterilizacijska o-
peracija preprečuje združitev
obeh celic, iz katerih se razvi-

SLOVENIC PUBLISHING CO.
TRAVEL BUREAU
216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.
PIŠITE NAM ZA CENE VOZNIH LISTOV, RE-
ZERVACIJO KABIN, IN POJASNILA ZA PO-
TCVANJE

ja zarodek, v nobenem prime-
ra pa ne preprečuje sekrecije
hormonalnih žlez.

Toda pri tem so tehtni po-
nasleki. Pri božjasti vidimo,
da je ozdravljiva. Zato je pa-
metneje božjastne ljudi lečiti,
nego sterilizirati. Dalje je do-
kazano, da so otroci starega
očeta in zdravi, otroci stare matere pa
bolni in zaostali.

Zato sterilizacija nima
mnogo pomena, če naj prepre-
či očetovstvo, ko pa prinese
otrok v življenje v prvi vrsti
materinsko življenjsko silo. —
Končno tudi ne pomaga mno-
ge če steriliziramo spolno zlo-
činskega moškega, kajti baš o-
mejitev plodnosti pospešuje
spolni nagon. V tem namreč
tiči neke vrste pomlajevanje.
Sterilizacija razuzdanca bi to
rej samo povečala njegovo
razuzdanost. Tu bi bilo treba
odvzeti zločinsko življenjsko
silo sploh in zaščititi otroke
pred spolnim zločincem.

VISOKO ODLIKOVANJE MASARYKA

Predsednik ustanove Wood-
rowa Wilsona je poslal pre-
sedniku Masaryku naslednjo
brzojavko:

"V čast in veselje si štejem,
da vam lahko sporočim, da je
vam podelila ustanova Wood-
rowa Wilsona svojo kolajno s
tole utemeljitvijo: Tomaz G.
Masaryk, učenjak, humani-
st, osvoboditelj, predsednik
čehoslovaške republike, ki je
njeno neodvisnost proglasil v
skladu z ideali predsednika
Wilsona in z njegovo podporo
v Washingtonu v kolumbij-
skem distriktu 14. oktobra leta
1918, v priznanje njegove ne-
umorne borbe za človeške pra-
vice proti tiranskim tlačite-
ljem, za pravice vseh razredov
proti socialni krivici in iz-
koriščanju in za pravice naro-
dov proti gospodstvu tujeval-
in kot hvaležni izraz priznanja
za to, da je ohranil republiko,
ki jo je ustanovil, zvesto načel-
u ustave in parlamentarne
demokracije, načelu pravice hu-
manitosti, ki jo čenijo civilizir-
ani narodi, načelu svobode,
besede tiska in prepričanja. Z
iskrenimi osebnimi pozdravi
Hamilton, predsednik ustanove
Woodrowa Wilsona".

Predsednik Masaryk se je
brzojavno zahvalil za visoko
odlikovanje. Ustanovo Wood-
rowa Wilsona so ustanovili po-
litični prijatelji pokoj. ameri-
škega predsednika. Zlate ko-
lajne podeljuje ustanova za po-
sebne zasluge za demokracijo.
Doslaj so dobili to visoko ame-

JUNIJA:

- Washington v Havre
- Normandie v Havre
- Europa v Bremen
- Conte di Savoia v Genoa
- Majestic v Cherbourg
- Bremen v Bremen
- Rex v Genoa
- Champlain v Havre
- Manhattan v Havre
- Berengaria v Cherbourg
- Lafayette
- Normandie v Havre
- Aquitania v Cherbourg
- Ile de France v Havre
- Majestic v Cherbourg
- Europa v Bremen
- Conte di Savoia v Genoa

JULIJA:

- Washington v Havre
- Saturnia v Trst
- Bremen v Bremen
- Champlain v Havre
- Rex v Genoa
- Berengaria v Cherbourg
- Normandie v Havre
- Aquitania v Cherbourg
- Europa v Bremen
- Conte Grande v Genoa
- Manhattan v Havre
- Majestic v Cherbourg
- Ile de France v Havre
- Conte di Savoia v Genoa
- Bremen v Bremen
- Berengaria v Cherbourg
- Champlain v Havre
- Washington v Havre
- Normandie v Havre

riško odlikovanje Lord Cecil,
polkovnik Lindbergh, ameriški
senator Elihu Root in Liga na-
rodov.

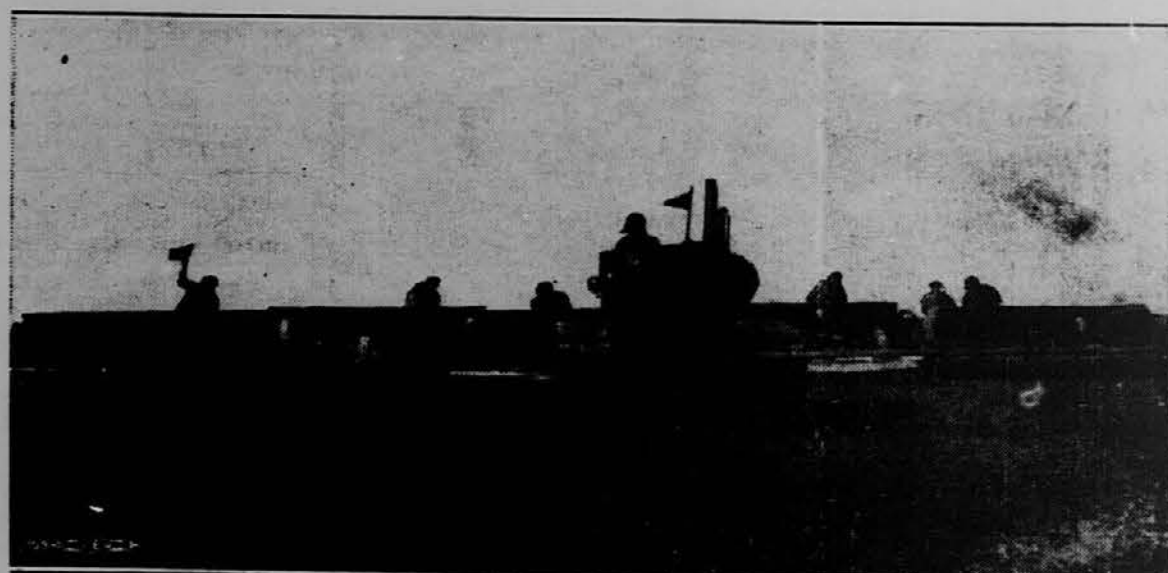
ZLOČIN 23-LETNEGA MLADENIČA

Pred okroglim sodiščem v
Subotici se je zagovarjal 23-
letni Benjamin Paroci iz Mala-
ga Idjoša, ki je bil obtožen ro-
parskega umora. Fant se je ho-
tel poročiti in je zahteval od
svoje babice, naj mu posodi
več tisočakov. Ker mu ni ho-
tela dati denarja, jo je napal-
del v spanju in jo zadavil. Ob-
sojen je bil na deset let ječe in
trajno izgubo častnih pravic.

SMRT TRILETNE DEKLICE POD TRAMVAJEM

Te dni popoldne se je pripe-
tila v Zagrebu težka nesreča.
Tramvaj je do smrti povozil
triletno hčerko fotografa Zrin-
ko Ružo Kereb. Dobrih 40 m
jo je vlekel tramvaj s seboj in
ko se je končno ustavil, je bila
vsa proga okrvavljena, trupel-
ce nesrečne deklice pa strašno
razmesarjeno.

TRAKTORJI PRIČELI POLETNO DELO

V petnajstih letih je sovjetska Unija silno mehanizirala poljedelstvo. Na sliki vidimo velik
traktor pri delu na kolektivni kmetiji.